

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет

ПРОГРАМА
атестаційного іспиту: 032 “Історія та археологія”

Затверджено
на засіданні Вченої ради
історичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
06.03.2024 р. (протокол №10/2023-24)

Голова ради
Руслан СІРОМСЬКИЙ

Львів – 2024

Автори-розробники програми: проф. Л. Зашкільняк (гарант освітньо-професійної програми), доц. З. Баран, доц. Т. Полещук, доц. О. Целуйко.

Програма атестаційного іспиту зі спеціальності складена відповідно до опису освітньо-професійної програми «Історія та археологія» (ПП 1.2.40) на здобуття освітнього рівня бакалавр. На складання іспиту передбачено 3 кредити.

Атестаційний іспит складається з питань, що відображають обов'язкові компоненти ОПП.

На усний іспит виносяться питання проблемного характеру. Екзаменаційний білет складається з чотирьох теоретичних питань. Мета іспиту - визначити рівень теоретичної підготовки здобувачів освітнього рівня бакалавр з історії та археології.

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Атестаційний іспит з історії передбачає перевірку засвоєння випускником освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі здобутих компетентностей, теоретичних знань і практичних навичок з базових історичних дисциплін.

Програма атестаційного іспиту з історії за освітнім рівнем бакалавра за спеціальністю 032 “Історія та археологія” містить питання з історії України, світової історії, археології, етнології, історіографії, джерелознавства, музеології та архівознавства, спеціальних історичних дисциплін.

ЗМІСТОВА ЧАСТИНА

Давня та антична доба

Археологія як історична наука. Найважливіші археологічні відкриття. Поняття і методи археологічної науки: археологічні пам'ятки, археологічні культури, локальні групи, хронологічні етапи, етнокультурні спільності. Загальна характеристика пам'яток. Загальна характеристика речових джерел.

Поняття історичного джерела. Класифікація історичних джерел. Писемні джерела.

Стародавній Єгипет: основні етапи розвитку, релігія та культура. Стародавні держави Месопотамії: Шумер та Аккад. Давній Вавилон: держава та культура. Мала Азія, Закавказзя та Східне Середземномор'я у давнину. Іран і Середня Азія в давні часи. Давня Індія: особливості державного, соціального та релігійно-культурного розвитку. Виникнення та розвиток давньокитайської держави. Давні цивілізації Середньої та Південної Америки.

Прадавня історія України: епохи палеоліту, мезоліту та неоліту: ознаки, основні групи пам'яток в Україні. Трипільська культура: проблема походження, основні етапи розвитку, особливості матеріальної й духовної культури в різних районах поширення. Особливості бронзового та ранньозалізного віку на території України. Археологічні культури лісостепової зони. Кочівники степової зони в епоху раннього заліза. Особливості матеріальної й духовної культури кіммерійців, скіфів, сарматів.

Стародавня Греція. Гомерівська Греція. Давньогрецький поліс та особливості його розвитку. Розвиток Афінівської демократії у VII–V ст. до н. е. Грецька культура класичного періоду. “Історія” Геродота як історичне джерело. Антична колонізація Північного Причорномор'я. Матеріальна й духовна культура населення античних міст Північного Причорномор'я. Історичні знання в античну епоху.

Піднесення Македонії. Походи Александра Македонського. Еллінізм та елліністична культура. Царський період в історії Риму. Республіканський період в історії Риму. Епоха ранньої Імперії: політичний розвиток, соціальний устрій та культура. Пізня Римська імперія: реформи Діоклетіана та Костянтина, християнська церква в Імперії, культура. Падіння Західної Римської імперії. Східна Римська імперія в V–VI ст.

Ранні слов'яни в першій чверті I тис. н. е. Епоха великого переселення народів. Основні археологічні культури на території України. Археологічні матеріали про розвиток матеріальної і духовної культури у східнослов'янських племен. Проблема етногенезу слов'ян в українській історіографії. Розселення та етнічна історія слов'янських народів.

Етнологія як історична наука: історія становлення та напрямки досліджень. Змістове наповнення термінів “етнографія”, “етнологія” та “антропологія”. Історія народної культури як складова етнології.

Народоназви слов'янських етносів, їхні етнографічні та локальні культурні групи. Релігійна та конфесійна характеристика слов'янських народів. Основні риси традиційно-побутової культури слов'янських народів.

Епоха Середньовіччя

Західна Європа на рубежі Античності та Середньовіччя. Франкська держава: етапи розвитку та розпад. Франція за перших Капетингів. Епоха вікінгів. Утворення Священної Римської імперії. Виникнення середньовічних міст. Церква та культура у V–XI ст. Державні утворення на Балканах і в Подунав'ї.

Утворення Київської держави та теорії походження. Легендарні перекази про ранню Київську державу. Київська держава наприкінці X – у середині XIII ст. Політична влада. Суспільство. Церква й культура. Степові сусіди Русі. Монгольське завоювання. Королівство Руське (Галицько-Волинське князівство) у XIII – середині XIV ст. Король Данило Романович (Данило Галицький). Поділ спадщини Романовичів. Українська історіографія про князівський період української історії. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та Польщі в XIV – першій половині XVI ст. Зародження козацтва. Православна церква у взаєминах з язичниками й католиками.

Хрестові походи: причини, зміст, наслідки. Французьке королівство в кінці XIII – першій чверті XIV ст. «Столітня війна». Завершення політичного об'єднання Франції наприкінці XV ст. Реформи Генріха II Плантагенета в Англії. «Велика Хартія вольностей». Громадянські війни в Англії другої половини XIII ст. та формування англійського абсолютизму. „Золота булла” Карла V і закріплення роздроблення Німеччини. Занепад Імперії та спроби реформ наприкінці XV ст. Італійські міста-держави Північної та Середньої Італії в XIII–XV ст. Реконкіста: основні етапи, зміст, результати. Церква та її організації в Західній Європі. Єретичні рухи. Вплив церкви на середньовічну культуру. Середньовічна історична думка. Рицарська культура. Університети. Раннє Відродження і гуманізм в Італії.

Візантійська імперія у IX–XV ст. Чеське королівство. Гуситський рух у Чехії: ідеологія та суспільство. Утворення об'єднаної Польської держави. Друге Болгарське царство. Сербська держава Неманичів. Виникнення та розвиток Османської імперії: експансія на Балкани. Народи Балкан у складі Османської імперії.

Нова історія

Великі географічні відкриття та зміни в європейському суспільстві. Ідеологія Реформації і початок реформаційного руху. Селянська та Шмакальденська війни в Німеччині. Реформація в Швейцарії. Реформаційний рух у Франції. Нідерландська революція 1566–1609 рр. Тридцятилітня війна: етапи та наслідки. Високе та Пізнє Відродження. Гуманізм. Наука. Історичні знання. Книгодрукування.

Утворення Речі Посполитої. Реформація на теренах України. Берестейський собор 1596 р. та їх наслідки. Козацтво наприкінці XVI – у першій половині XVII ст. Українська культура XVI – першої половини XVII ст. Кримське ханство та його вплив на історію України. Експансія Московської держави на сусідні землі.

Англійська революція середини XVII ст.: передумови, головні етапи та їх характеристика. Режим Реставрації та проголошення конституційної монархії в Англії. Французький абсолютизм за Людовіків XIII та XIV. Німецькі держави та Австрійська імперія в середині та другій половині XVII ст.

Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.: передумови, перебіг, результати. Сучасні наукові оцінки козацької революції. Українські землі в другій половині XVII ст. Поділ Гетьманщини. Запорозька Січ. Гетьман І. Мазепа та його вибір. Культура України в другій половині XVII – на початку XVIII ст. Козацькі літописи як історичне джерело.

Ідеологія Просвітництва та його вплив на розвиток літератури та мистецтва. Основні тенденції розвитку Франції та Англії у XVIII ст. Політика „освіченого абсолютизму”: Пруссія, імперія Габсбургів. Брабантська революція та “революція патріотів”. Війна за незалежність північноамериканських колоній та утворення США.

Українські землі у XVIII ст. Російський централізм й українська автономія. Ліквідація Гетьманщини. Соціальні конфлікти. Поділи Речі Посполитої. Освіта і культура другої половини XVIII ст.

Велика Французька революція: передумови, етапи, результати. Франція в роки Консульства та Першої імперії. Країни Європи у війні з наполеонівською Францією. Віденський конгрес 1814–1815 рр. та його рішення. Романтизм. Виникнення ідеологій лібералізму, консерватизму, соціалізму та націоналізму. Вікторіанська епоха в Англії. Революція 1830 р. у Франції. Європейські революції 1848–1849 рр. Об'єднання Італії.

Утворення Німецької імперії. Австро-угорська угода 1867 р. “Великі реформи” 1860–70-х років в Російській імперії. Національно-визвольні рухи балканських слов’ян: 70-ті рр. XIX ст. Громадянська війна та Реконструкція у США. Основні здобутки європейської науки і художньої культури. Розвиток історичної науки в XIX – на початку XX ст.

Інкорпорація українських земель до складу Російської та Австрійської імперій. Імперські реформи. Українське суспільство. Процеси індустріалізації. Національне питання та національні рухи. Формування сучасної української нації: від культурництва до створення політичних партій. Український політичний рух зламу XIX–XX ст. на Наддніпрянщині та в Галичині. Розвиток української культури у XIX – на початку XX ст.

Міжнародні відносини у другій половині XIX – на початку XX ст. Виникнення військово-політичних блоків: Троїстий союз та Антанта. Політична криза на Балканах.

Новітній час

Перша світова війна: причини, основні етапи та результати. Українські землі в роки Першої світової війни.

Революція 1917 р. та утвердження більшовицького режиму в Росії. Українська революція 1917 р. Українська Держава гетьмана П. Скоропадського. УНР за часів Директорії. ЗУНР: утворення, організація держави, зовнішня політика. Військово-політичне протистояння в Україні та сучасна українська історіографія про революційні події 1917–1921 рр.

Паризька мирна конференція. Версальська система мирних договорів. Утворення незалежних держав у Центрально-Східній Європі. Основні тенденції соціально-економічного розвитку країн Заходу. Суспільно-політичні рухи і напрями у західному світі: консерватизм, лібералізм, соціалізм, нацизм, фашизм. Політика лейбористських урядів у Великій Британії. Прихід фашистів до влади в Італії. Встановлення нацистської диктатури в Німеччині. Уряд Народного фронту у Франції та його політика. Громадянська війна в Іспанії (1936–1939). “Новий курс” Ф. Рузвельта і його результати. Становлення тоталітарних режимів у Європі. Міжнародні відносини. Нові явища і тенденції в розвитку культури. Історична наука в першій половині XX ст.

Територія і населення України у міжвоєнні десятиліття. Українська СРР у 1921–1928 рр. Радянська Україна в період сталінської модернізації. Голодомор 1932–1933 рр. Утвердження комуністичного тоталітарного режиму. Сучасна історіографія про радянську Україну 1920-х – 1930-х рр.

Західноукраїнські землі в 1920–1930-х рр. Діяльність українських політичних партій. Культура. Греко-католицька церква. Проголошення незалежної Карпатської України. Окупація Закарпаття Угорщиною.

Китай у міжвоєнний період. Сунь Ятсен та ідеологія китайського націоналізму. Японія в міжвоєнний період та під час Другої світової війни. Націоналістичний рух у Японії в 1930-х рр. Ідеологія ніппонізму. Зовнішня політика Японії на початковому етапі Другої світової війни (1939–1941). Японський окупаційний режим у країнах Південно-Східної Азії. Стратегічний наступ США та капітуляція Японії. Британська Індія у міжвоєнний період Махатма Ганді та гандизм. Модернізаційні процеси в країнах Середнього Сходу міжвоєнного періоду. Національно-визвольний рух в Туреччині. Мустафа Кемаль. Соціально-економічні реформи другої пол. 1920-х – 1930-х рр. в Ірані. Проголошення незалежності Афганістану. Реформи та соціальні конфлікти в Афганістані 1920-х – 1930-х рр.

Друга світова війна: причини, учасники, основні події. Радянізація Західної України. Німецько-радянська війна: бойові дії на території України. Німецький окупаційний режим. Рух Опору на українських землях. Підсумки Другої світової війни: гуманітарні, політичні, матеріальні. Сучасна українська історіографія Другої світової війни.

Світ після Другої світової війни. Початок холодної війни. Німецьке питання. Утворення військово-політичних блоків. Крах колоніальної системи. Інтеграційні процеси в Західній Європі. Неоконсерватизм та неолібералізм. Комуністичний рух. Неофашизм та ультраправі рухи. Екологічний рух. Молодіжний рух. Фемінізм. Основні тенденції соціально-

економічного розвитку країн Заходу. Основні тенденції політичного розвитку США, країн Західної Європи та Латинської Америки. Досягнення західної освіти, науки, художньої культури. Історична наука в другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

Проголошення КНР та державний розвиток Китаю наприкінці 1940-х – 1950-х рр. Мао Цзедун та ідеологія маоїзму. Державний розвиток Китаю у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. Політичний та соціально-економічний розвиток незалежної Індії. Війна 1950–1953 рр. та поділ Корейського півострова. Міжнародні зусилля з нормалізації ситуації на Корейському півострові. Країни Індокитаю в повоєнний період. Японія у повоєнний період Японське економічне диво. Близькосхідний конфлікт (друга пол. 1940-х – 1970-ті рр.). Близькосхідний конфлікт (1980-ті – 2020-ті рр.). Спроби мирного врегулювання Близькосхідного конфлікту в останній чверті ХХ – на початку ХХІ ст. Туреччина у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. Іран у другій половині ХХ ст. Антиколоніальна боротьба та проголошення незалежності країн Північної Африки. Деколонізація Тропічної та Південної Африки

Україна в 1945–1985 роках: основні тенденції політичного та економічного розвитку. Демографічні та етносоціальні процеси. Український дисидентський та правозахисний рух. Здобутки і втрати української культури.

Наростання системних кризових ознак в СРСР. „Перебудова” в Радянському Союзі й Україна. Розпад СРСР. Здобуття Україною незалежності. Демократичні революції в країнах Центрально-Східної Європи (кінець 1980-х – початок 1990-х рр.). Міжнародні відносини на зламі ХХ–ХХІ ст. Маастрихтські угоди 1992 р. й утворення Європейського Союзу. Розбудова ЄС наприкінці ХХ – на поч. ХХІ ст. Регіональні конфлікти. Глобальні соціально-економічні проблеми сучасності. Інтеграційні та дезінтеграційні процеси.

Державотворчі процеси в Україні на початку 1990-х років. Конституція України 1996 р. та зміни до неї. “Помаранчева революція”. Євромайдан та Революція Гідності.

Проблеми української економіки та пошук шляхів їх розв’язання в першій половині 1990-х років. Україна й виклики світової економічної кризи. Вступ України до Світової організації торгівлі. Досягнення та труднощі реформування економіки після Революції Гідності.

Зовнішня політика. Інтегрування України в європейське та світове співтовариство. “Газові” та “торгівельні війни” з Росією. Російська анексія українського Криму 2014 р.: мілітарні, політичні на міжнародно-правові аспекти. Війна Росії проти України у 2014–2021 рр.: протидія з боку української влади і суспільства та міжнародної спільноти. Початок повномасштабної війни Росії проти України: консолідація українського суспільства та реакція міжнародної спільноти.

Міжнаціональні взаємини. Демографічні процеси. Релігійне життя. Масова й елітарна культура. Традиційно-побутова культура українців. Історико-етнографічне районування України. Етнографічні групи українського народу. Українська діаспора і зарубіжні українці. Історична наука в сучасній Україні: здобутки і проблеми.

Спеціальні історичні дисципліни в системі сучасної історичної науки. Дипломатика. Палеографія. Філінографія. Хронологія. Сфрагістика. НумізMATика. Геральдика. Генеалогія. Історія архівної справи в Україні. Теорія та методика архівної справи. Історія музейної справи у світі. Музей як соціокультурний інститут.

Науково-дослідна робота: принципи, методи, структура. Наукові публікації у професії історика, їх різновиди та структура. «Вступ» (актуальність, об’єкт, предмет, мета, завдання, методологічна основа, хронологічні рамки, наукова новизна, практичне значення, особистий внесок дослідника) у науковому дослідженні. Історіографія та джерельна база в науковому дослідженні. «Основна частина». Висновки і перспективи подальших наукових досліджень. Оформлення наукової роботи та апробація результатів наукових досліджень. Анотація, ключові слова, референс та їх підготовка в науковій роботі. Науковий апарат та його оформлення. Додатки та їх оформлення у науковій роботі.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВИПУСКНИКІВ

Академічна добросесність під час складання іспиту. Списування, отримання додаткової інформації за допомогою гаджетів тощо є прикладами можливої академічної недобросесності. Виявлення ознак академічної недобросесності під час процедури атестаційного іспиту є підставою до того, що екзаменаційна комісія не зарахує результати, незалежно від масштабів списування чи обману в будь-якій формі. Жодні форми порушення академічної добросесності не толеруються.

Знання та вміння, продемонстровані випускником під час атестаційного іспиту з фаху, оцінюються за 100-бальною шкалою.

Кількість балів	Критерії оцінювання знань випускників
90-100	Випускник у повному обсязі засвоїв програмний матеріал, продемонстрував уміння послідовно, логічно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати історичні факти і події, вмів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему, робити аргументовані висновки і узагальнення тощо.
81-89	Випускник володіє навчальним матеріалом, аналізує історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, водночас, у засвоєнні програмного матеріалу виявлені певні прогалини, у відповіді на запитання допущені окремі помилки чи неправильні формулювання.
71-80	Випускник у цілому послідовно і логічно відтворює навчальний матеріал, виявляє розуміння історичної термінології, дає загальну характеристику події (причини, наслідки, значення), встановлює послідовність і тривалість історичних подій. Проте у засвоєнні програмного матеріалу виявлені суттєві прогалини, у відповіді на питання допущені помилки, неправильні формулювання.
61-70	Випускник лише частково відтворює основний зміст проблеми; може дати стислу характеристику історичній події чи постаті; виокремлює деякі ознаки явищ та процесів; у цілому правильно вживає історичні терміни. Між тим, відповідь на питання невпевнена, відсутні знання дат.
51-60	Випускник не знає значної частини програмного матеріалу з даної теми; відповідаючи на запитання, визначає лише певні ознаки історичних понять, називає окремі дати. У відповіді відсутні належна аргументація, допущено суттєві помилки при викладі фактів і подій тощо.
0-50	Випускник не знає більшої частини програмного матеріалу з даної теми, відповідь на питання непослідовна, нелогічна, без належної аргументації, допущено грубі помилки при викладі фактів і подій тощо.

4. Рекомендована література

- Балух В., Коцур В. Історія стародавнього Риму. Курс лекцій. Чернівці, 2005.
- Балух В., Макар Ю. Історія стародавньої Греції. Курс лекцій. Чернівці, 2005.
- Баран В., Баран Я. Історичні витоки українського народу. Київ, 2005.
- Брехуненко В. Східна брама Європи. Козацька Україна в середині XVII–XVIII ст. Київ, 2014.
- Вайдахер Ф. Загальна музеологія: Посібник / Перекл. з нім. В.Лозинський, О.Лянг, Х.Назаркевич. Львів, 2005.
- Винокур І., Телегін Д. Археологія України. Тернопіль, 2004.
- Власюк Г.М., Зосимович О.Ю., Хададова М.В. Музезнавство та архівна справа: Навч.-метод. посібн. Житомир, 2006.

- Войтович Л., Целуйко О. Спеціальні історичні дисципліни. Зошит 2. Генеалогія. Львів, 2008.
- Глушко М. Історія народної культури українців: навч. посібник. Львів, 2014.
- Гречило А. Українська територіальна геральдика. Львів, 2010.
- Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. 2-ге вид. Київ, 2000.
- Давня історія України: В 3-х т. Київ, 1997–1998.
- Дейвіс Н. Європа. Історія. Київ, 2000.
- Джадт Т. Після війни. Історія Європи від 1945 року. Київ, 2020.
- Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 р. до наших днів. Київ, 1995.
- Залізник Л. Первісна історія України. Київ, 1999.
- Заяць А. Спеціальні історичні дисципліни. Зошит 1. Археографія. Львів, 2010.
- Етнографія України. Навч. посібник. За ред. проф. С. Макарчука. 2-е вид. Львів, 2004.
- Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу (XIX – початок XX ст.): навч. посібник. З. Баран, Н. Васьків, С. Качараба, Б. Сипко, Р. Сіромський, Н. Турмис, Б. Чума; за ред. Б. Сипко. Львів, 2020.
- Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики (XX – початок XXI ст.): навч. посібник. Київ, 2006.
- Історія Центрально-Східної Європи. Посібник. За ред. Л. Зашкільняка. Львів, 2001.
- Козеллек Р. Часові пласти: Дослідження з теорії історії. Київ, 2006.
- Козицький А. Новітня історія Азії та Африки. Львів, 2004.
- Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки (1918–1999 рр.). Львів, 2000.
- Козицький А. Геноцид та політика масового винищення цивільного населення у XX ст. (причини, особливості, наслідки): навч. посіб. Львів, 2012.
- Кондратюк К. Новітня історія України. 1914–1945 рр. Львів, 2008.
- Кондратюк К. Українська історіографія XIX – початок XX століття: основні напрями і концепції. Львів, 2002.
- Кондратюк К., Сухий О. Сучасна національна історіографія новітньої історії України (1914–2009 рр.). Львів, 2010.
- Крижановський О. Історія стародавнього Сходу. Курс лекцій. Київ, 2002.
- Макарчук С. Етнічна історія України. Київ, 2008.
- Макарчук С. Історико-етнографічні райони України. Львів, 2012.
- Методичні поради до написання курсових робіт з історії. Укладачі: Леонід Зашкільняк, Тамара Полещук, Роман Шуст. Львів, 2024.
- Medium aevum: Середні віки. Підручник для історичних спеціальностей ВУЗів. За ред. Л. Войтовича. Львів, 2010.
- Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки нового часу (кінець XV – початок XIX ст.). Навч. посібник. За ред. З. Баран. Львів, 2015.
- Нові підходи до історіописання. За ред. П. Берка. Київ, 2010.
- Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки. 1918–1945 рр. Навч. посібник. За ред. М. Швагуляка. Львів, 2005.
- Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 р. – початок XXI ст.). Навч. посібник. За ред. М. М. Швагуляка. Львів, 2011 (2015).
- Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків, 2016.
- Рутинський М.Й., Стецюк О.В. Музеєзнавство: Навч. посібн. К., 2008.
- Тиводар М. Етнологія. Навчальний посібник. Львів, 2004.
- Час народів. Історія України XIX століття: навч. посібник. О. Аркуша, К. Кондратюк, М. Мудрий, О. Сухий. Львів, 2016.
- Шуст Р. Нумізмати́ка. Історія грошового обігу і монетної справи в Україні. Київ, 2008.

- Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. 2-ге вид., перероблене та розшир. Київ, 2005.
- Яковенко Н. Вступ до історії. Київ, 2007.
- Яремчук В. Основи науково-дослідної роботи студентів: навч. Посібник. Острог, 2012.

5. Зразок екзаменаційного білету

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет

Екзаменаційний білет з атестаційного іспиту зі спеціальності 032 «Історія та археологія»

1. Археологічні культури лісостепової зони України.
2. Сучасна історіографія про радянську Україну 1920-х – 1930-х рр.
3. Інтеграційні процеси в Західній Європі другої половини ХХ ст.
4. Наукові публікації у професії історика, їх різновиди та структура.

Екзаменатор _____

Голова Екзаменаційної комісії _____

Голова Вченої ради історичного факультету _____